

Witte, T. (2008). *Het oog van de meester. Een onderzoek naar de literaire ontwikkeling van havo- en vwo-leerlingen in de tweede fase van het voortgezet onderwijs*. Zutphen: Eburon.

Wolk, D. (2007). *Reading comics: how graphic novels work and what they mean*. New York: Da Capo Press.

Ronde 8

Liesbet Vreys & Griet Loix
Stichting LezenVlaanderen
Contact: liesbetvreys@stichtinglezen.be
grietloix@stichtinglezen.be

Jeugdboekenweek 2010: een verrassende selectie

1. Jeugdboekenweek

Stichting Lezen zet alles in het werk om kinderen en boeken dichter bij elkaar te brengen en om de belangstelling voor jeugdboeken aan te wakkeren. Dat doen we in de eerste plaats via leesbevorderingprojecten. Een van die projecten is Jeugdboekenweek, het grootste kinderboekenfestival van het land.

De Jeugdboekenweek vindt jaarlijks plaats in het voorjaar (in 2010 van 13 tot 28 maart). Het is een project voor kinderen tussen 4 en 12 jaar. Sinds de eerste editie in 1971 wordt elke Jeugdboekenweek opgehangen aan een ander thema. We kiezen steeds een breed thema dat vele toegangswegen tot boeken opent en dat een ruime leeftijdsgroep kan aanspreken. De editie van 2010 staat in het teken van *kinderrechten*, met als slogan *Recht op boeken!*

Stichting Lezen laat feest- en beeldmateriaal ontwerpen om de Jeugdboekenweek in de kijker te plaatsen. Jaarlijks krijgt een andere illustrator de opdracht om het thema in beeld te brengen. De illustraties van Jeugdboekenweek 2010 zijn van de hand van Klaas Verplancke.

Stichting Lezen wil met de Jeugdboekenweek, aan de hand van een kwaliteitsvol aanbod, aandacht voor het plezier van lezen, voorlezen en naar illustraties kijken. Daarom bieden we scholen boekenpakketten aan. We voorzien ook suggesties om met de boeken aan de slag te gaan in de klas. Zo blijven we dromen van gevarieerde klasbibliotheken voor elke school.

Met de boekenpakketten zetten we telkens 6 boeken voor 6 leeftijdsgroepen in de kijker. Voor wie op zoek is naar nog meer titels, hebben we de keuzelijst met bijna 100 boeken over het thema.

Nadat we het officiële startschot van de Jeugdboekenweek geven (dit keer op 13 maart 2010 in Brussel) zet het festival zich op lokaal niveau verder in bibliotheken, scholen, boekhandels, culturele centra en in het gezin. Auteurs en illustratoren doorkruisen tijdens de Jeugdboekenweek het hele land om lezingen en workshops te geven. Er worden tentoonstellingen georganiseerd, theatervoorstellingen uitgevoerd rond het thema, enz.

2. Thema Recht op boeken!

Twintig jaar geleden keurden de Verenigde Naties het Verdrag inzake de Rechten van het Kind goed. Al bijna dubbel zo lang brengt de Jeugdboekenweek het mooiste uit de jeugdliteratuur bij kinderen. In 2010 zetten we de slogan van de Jeugdboekenweek op een reuzenspandoek: recht op boeken!

Tijdens de Jeugdboekenweek willen we kinderen confronteren met de kinderrechten. Dat doen we aan de hand van de mooiste boeken, omdat net die boeken vaak over dat dak boven je hoofd gaan en over de mensen die om je geven, over klein zijn en groot groeien in veiligheid én vrijheid.

Het recht op mooie boeken en verhalen mag dan al een luxe lijken, maar dat is het niet. Verhalen kunnen troost bieden als je leven niet helemaal loopt zoals je dat wilt. Of ze brengen begrip voor wie het niet zo goed heeft als jij. Verhalen kunnen zelfs stimuleren om onrecht niet zonder meer te aanvaarden en om in actie te komen. Of dat onrecht nu vlakbij gebeurt of ver weg. Daarom roepen we in de Jeugdboekenweek-campagne kinderen op om het recht op boeken 'af te dwingen'. Misschien komen er wel pamfletten waarop kinderen elke dag een verhaal vragen of een eigen boekenplank. Misschien zetten kinderen petitie op voor een voorleeskwartiertje in de klas en thuis, voor een bezoek aan de bibliotheek, enz. Misschien komen er wel leesstakingen, 'wij willen lezen!'- affiches, een boekenmars, een bestorming van het parlement en noem maar op. Een wild begin van een grote campagne!

3. Boeken in de klas

In opdracht van Stichting Lezen stellen redactieleden uit het onderwijs 6 pakketten van 6 boeken samen voor verschillende leeftijdsgroepen. De titels sluiten aan bij het thema *kinderrechten*. Bij de selectie uit het recente aanbod houden ze rekening met

verschillende criteria: de moeilijkheidsgraad, variatie in fictie, non-fictie en poëzie, verschillende invalshoeken van het thema, dikke én dunne boeken, enz.

Scholen kunnen de boekenpakketten tegen een sterk verminderd tarief kopen. Een volledig overzicht van de verschillende boekenpakketten vind je in de volgende paragraaf. Op de website van Jeugdboekenweek (<http://www.jeugdboekenweek.be>) staat de korte inhoud van elk boek.

De bijbehorende lessuggesties geven je tips om een boek bij je leerlingen te introduceren, het creatief te verwerken en nadien te bespreken. Wie nog wat verder wil gaan, vindt ook extra ideeën om het boek langer onder de aandacht te brengen dan enkel tijdens de Jeugdboekenweek. Bij elke tip wordt bovendien aangegeven welke eindtermen je met de activiteiten realiseert.

Al zijn de suggesties geordend per leeftijdsgroep, toch kan je sommige titels net zo goed voor een andere leeftijdsgroep inzetten. Zo zijn een aantal prentenboeken niet alleen bruikbaar voor kleuters en eerste lezers, maar ook voor oudere kinderen – op voorwaarde dat het onderwerp en de vertel- en tekenstijl aansluiten bij de doelgroep.

De lestips van Jeugdboekenweek 2010 zijn vanaf 15 december beschikbaar op de website van jeugdboekenweek. Een archief met de tips van de afgelopen edities is ook raadpleegbaar op die site.

4. Boekenpakketten Jeugdboekenweek 2010

- Voor de kleuters

Deur dicht! (Van Zeveren 2008)

Django heet Django (Van de Vendel & Brøgger 2008)

Feodoor heeft zeven zussen (Huiberts & Posthuma 2006)

Groot! (Huber & Olten 2007)

Kleine Muis zoekt een huis (Horááacek 2006)

Tommie en de torenhoge boterham (Francis & Gaudesaboos 2009)

- Voor het 1^e leerjaar

De reus van Teus (Dubelaar & Leroy 2009)

Een boek voor jou (Doray 2009)

Grote helden: voorleesverhalen (Kromhout, van Haeringen, Jutte & Weve 2009)

Het toverstokje (Schmidt & Jutte 2009)

Twee losse meisjes (Tabak 2005)

Wolf en Hond (Van den Heede & Tolman 2009)

- Voor het 2^e en het 3e leerjaar

Bruin! (Mortier & Van den Elsacker 2008)

De ongelooflijk bijzondere boekeneter (Jeffers 2009)

De Zomerzot (Sollie 2009)

In een land hier ver vandaan... (Van Dam, de Wolf, Van Holkema & Warendorf 2008)

Om acht uur bij de ark (Hub & Mühle 2007)

Wat is vrijheid? (Brenifier & Rébéna 2009)

- Voor het 4e en het 5e leerjaar

Geweldboek (Stalfelt 2006)

Het fantastische verhaal van Ferre en Frie (Goeminne & Roels 2009)

Moeder nummer nul (Hof 2008)

Overleven op Drakeneiland (Rood & de Boer 2007)

Verkocht (Hans Hagen, Querido, 2007)

Voel je wat ik voel? (Jan Van Coillie, Davidsfonds/Infodok, 2009)

- Voor het 6^e leerjaar

Als je dit leest, ben ik dood (Nicholls 2008)

Bij de Penderwicks in de straat (Birdsall 2008)

De grote Baresi (Docherty 2009)

Gevlucht uit Tibet (Righton & Koene 2008)

Op weg naar huis (Michael 2007)

Schaduwen in de schemering (Mankell 2009)

- Voor kinderen die moeite hebben met lezen (9-12 jaar)

Blijf van me af! (Sahli 2009)

De wonderlijke lotgevallen van Olle en Lena (Parr & Bruloot 2007)

Hij of ik? (Elias 2007)

Juffrouw Kachel (Tellegen & Geelen 2009)

Vrij: de rechten van de mens voor alle kinderen (div. ill. 2008)

Wat niemand had verwacht (Törnqvist 2009)

5. Jeugdboekenweek.be

Op <http://www.jeugdboekenweek.be> vind je alle informatie over Jeugdboekenweek: een overzicht van de materialen, boekentips, lestips, het beeldmateriaal en nog veel

meer. In de aanloop van Jeugdboekenweek kun je er het overzicht van alle Jeugdboekenweek-activiteiten in Vlaanderen raadplegen. Voor de kinderen zijn de spelletjes, boekentips, weetjes, interviews, enz. op de site ondertussen een vaste waarde.